

Sygn. akt V CKN 1609/00

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 30 stycznia 2003 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Barbara Myszka

SSN Hubert Wrzeszcz

Protokolant Izabella Janke

w sprawie z powództwa Jerzego K

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej „G” w T

o uchylenie uchwały,

po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej w dniu 30 stycznia 2003 r.

na rozprawie

kasacji strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 26 stycznia 2000 r.,

oddala kasację.

Uzasadnienie

Powód Jerzy K domagał się uchylecia uchwały nr 6/99 Zebrania Przedstawicieli Członków pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej „G” w T z dnia 19 marca 1999 r. o przeznaczeniu wygospodarowanych środków finansowych z oszczędności ciepła w 1998 r. na sfinansowanie dalszego procesu termomodernizacji zasobów Spółdzielni.

Powód twierdził, że ta uchwała zadecydowała w sposób nieuprawniony o nadpłatach członków.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa zarzucając, iż działania termomodernizacyjne podejmowane są w interesie członków, którzy – z wyjątkiem powoda – nie kwestionowali uchwały nr 6/99.

Wyrokiem z dnia 12 sierpnia 1999 r. Sąd Okręgowy w Katowicach oddalił powództwo.

Sąd potwierdził legitymację powoda do zaskarżenia uchwały na podstawie art. 42 § 2 prawa spółdzielczego, jednakże uznał powództwo za nieuzasadnione. Przede wszystkim dlatego, że kwestionowana uchwała została podjęta w interesie członków, z zachowaniem obowiązującej procedury. Jeżeli zasób finansowy, obejmujący oszczędności wydatków na ogrzewanie w 1998 r., stanowi własność członków, to – zdaniem Sądu – nie ma przeszkód prawnych do przeznaczenia tych oszczędności na ważne cele Spółdzielni przez upoważnionych przedstawicieli członków.

W następstwie apelacji powoda Sąd Apelacyjny w Katowicach zmienił zaskarżony wyrok i uchylił uchwałę nr 6/99 Zebrania Przedstawicieli Członków z dnia 19 marca 1999 r .

Sąd II instancji omówił różne kategorie praw przysługujących członkom spółdzielni i doszedł do wniosku, że problem zwrotu nadpłat przy świadczeniach na pokrycie tzw. mediów nie jest uregulowany w prawie spółdzielczym i regulaminie.

Tym samym rozdysponowanie nadpłatą przez Zebranie Przedstawicieli Członków pozwanej Spółdzielni było bezpodstawnym uszczupleniem praw majątkowych członków.

Pozwana w kasacji wniosła o uchylenie wyroku odwoławczego powołując się na naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 58 § 1 i 405 k.c. oraz art. 38 § 1 i 208 § 1 prawa spółdzielczego, a także § 43 ust. 2 i 7 statutu.

Strona skarżąca stała na stanowisku, że kwestionowana uchwała nie naruszyła przepisów bezwzględnie obowiązujących oraz została podjęta w interesie członków.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z bezspornych ustaleń wynika, że uchwałą nr 6/99 z dnia 19 marca 1999 r. Zebranie Przedstawicieli Członków Spółdzielni Mieszkaniowej „G” w T zadecydowało o przeznaczeniu oszczędności w wydatkach na ogrzewanie mieszkań w 1998 roku. Zasadnie jednak Sąd Apelacyjny wskazał, że owe „oszczędności” kwalifikują się w ujęciu prawnym jako ujawnione w rozliczeniu rocznym nadpłaty poszczególnych członków w ramach świadczeń zaliczkowych na poczet kosztów ogrzewania ich mieszkań. Tym samym opłata przekraczająca roczny koszt dostawy energii cieplnej do konkretnego lokalu była świadczeniem nienależnym w rozumieniu art. 410 § 2 k.c. (w związku z art. 405 k.c.).

W świetle tej wykładni, kwestionowana uchwała nr 6/99 była sprzeczna z art. 38 (w związku z art. 37 § 2) prawa spółdzielczego, ponieważ wykraczała poza kompetencje tam określone. Walne zgromadzenie (zebranie przedstawicieli członków) nie może bowiem decydować o indywidualnych prawach majątkowych członków (zob. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 1963 r., I CR 447/63 – OSPiKA 1964, z. 12, poz. 249 oraz z dnia 4 stycznia 1964 r., III CO 69/63 – OSNCP 1964, z. 11, poz. 219). **Powyższa decyzja rozporządziła obcą wierzytelnością, mającą charakter cywilnoprawny, przy czym w roli gestora wystąpił dłużnik.**

Należy wyraźnie rozdzielić obowiązek członka ponoszenia świadczeń eksploatacyjnych i innych świadczeń od sposobu i źródła świadczenia; zasoby finansowe będące własnością członka pozostają wyłącznie w jego

gestii. Powód skutecznie zakwestionował przyjęty bezpodstawnie w uchwale nr 6/99 mechanizm świadczenia, a nie cel świadczenia. Wypada zwrócić również uwagę na to, że członkowie spółdzielni zostali potraktowani w sposób nierównoprawny; największy obowiązek finansowy został nałożony na członków oszczędnie gospodarujących energią ciepłą i mających przez to nadpłaty. Na tym tle nasuwa się przypuszczenie, iż pozwana Spółdzielnia potraktowała „oszczędności ciepła za 1998 rok” za swój zasób finansowy i zdecydowała o nich w sposób „globalny”, bez uwzględnienia istnienia jednostkowych wierzytelności poszczególnych członków.

Należało w konsekwencji oddalić kasację (art. 393¹² k.p.c.).